

Avrupa'daki Türkçe medyadan “dinamik” haberler

Avrupa'daki Türkçe medya, tarihi boyunca dinamik oldu. Her dönemde eş zamanlı olarak yeni medyaların yayına başlamasına ve çeşitli yayın projelerine son verilmesine tanık olundu...

Bu dinamizmin çeşitli nedenleri var.

Son dönemdeki yaşananlar, Türkçe iletişim açısından bir yandan kayıpları, bir yandan da atılımları içeren bu dinamizmi gösteriyor...

Önce Evrensel gazetesindeki gelişmeler....

Gazetenin 16 Eylül'deki sayısında “Evrensel Avrupa Redaksiyonu” imzasıyla yayınlanan yazıyla biri kötü, diğeri iyi haber duyurulmuştu

Orada iyi haber önce verilmiş. Burada da öyle olsun...

Almanya'da 2 Ekim 2009'dan itibaren yeni bir gazete yayın hayatına başlayacak. Şimdilik iki haftada bir yayınlanacağı belirtilen gazetenin adı “Yeni Hayat / Neues Leben” olacak. Yani adından da anlaşılacağı gibi Türkçe ve Almanca olacak bu gazete. 16 sayfası Türkçe, 8 sayfası Almanca, toplam 24 sayfa....

“Sadece Almanya'ya yönelik yeni bir gazete çıkarma üzerine karar kıldık” diyor sözkonusu yazıda...

Sonra da kötü habere geliyor sıra. Elbette tıpkı yukarıdaki “iyi”de olduğu gibi burada da “kötü” vurgusu bu satırların yazarına ait...

Evrensel'in Avrupa yayını sona eriyor!

Bu durum yazıda şöyle duyuruluyor:

“1 Ekim'den itibaren Evrensel gazetesi, Avrupa'da sadece abonelerine yönelik yayın yapacak. Bugüne kadar gazeteyi bayilerden almayı tercih eden okurlarımız, bundan böyle Türkiye'de hazırlanan Evrensel'i takip etmek istiyorlarsa abone olmaları gerekmektedir.”

Gazetede daha sonra yayınlanan duyuruyla bu duruma biraz daha açıklık getiriliyor:

“1 Ekim'den itibaren gazetemiz Evrensel, Avrupa'da bayilerinden çekilecek ve dağıtım sadece posta üzerinden abonelere yönelik yapılacaktır.”

Uzun lafın kisası. Bundan sonra tek bir Evrensel gazetesi olacak: Türkiye'de hazırlanan Evrensel... O da postayla, abonelere dağıtılacak.

Avrupa'da hazırlanan ve basılan bir Evrensel ise artık olmayacak.

Avrupa'daki Evrensel'i hazırlayan “Avrupa Redaksiyonu”, artık yukarıda sözünü ettiğimiz yeni gazeteyi hazırlayacak.

“Avrupa Redaksiyonu”nun yeni gazete için gösterdiği gerekçeler de şöyle:

“Yarım asır önce 'misafir işçi' olarak geldiğimiz Almanya'da artık kalıcılaştık ve burası artık asıl yaşam merkezimiz oldu. Bu nedenle yeni gazete artık ağırlığı Türkiye'de hazırlanan bir gazeteye eklenen birkaç sayfa ile değil, tamamen Almanya'dan hazırlanan ve bütün olayları burada yaşayan ve yaşam merkezlerini Almanya olarak belirlemiş emekçilerin gözüyle izleyen bir gazete olmalıydı. Yeni gazete aynı zamanda burada doğup büyüyen, burada yetişen ve giderek daha fazla oranda Almanca'yı anadili olarak kullanan genç nesillere kendi dillerinde seslenebilmeliydi. Yeni Hayat / Neues Leben gazetesi tam da bu ihtiyaçlara yanıt veren bir gazete olarak tasarlandı.”

Aslında bu yaklaşım büyük ölçüde doğru.

Uzun vadede bu gazete gelişebilir, sayfa sayısı artırılabilir, 14 günde bir değil de, hafta da bir yayınlanabilirse, temel gerekçesi çok doğru olduğu için ciddi bir kazanım sözkonusu olabilir.

Ancak, iyi olmayan, yani kötü olan “şu anki” durum...

Türkçe bir günlük gazete, 15 yılı aşkın bir süredir (7 Haziran 1995'ten beri) Türkiye baskısından ayrı olarak Avrupa'da da çıkan bir gazete, artık yayınlanmayacak.

Gazeyi yapan meslektaşlar öyle görmeyebilir, ancak bu Avrupa'daki Türkçe iletişim açısından bir yenilgi.

Gazetenin Türkiye baskısına abone olma seçeneği ve yerine toplumsal gerçekliğe daha uygun bir projenin koyuluyor olması bu yenilgiyi hafifletmiyor.

Tıpkı tam bir yıl önce Cumhuriyet'te olduğu gibi..

İlgililer hatırlayacaktır. Cumhuriyet gazetesi de (Cumhuriyet-Hafta) bir yıl önce Avrupa yayınına son vermişti. Gazetenin 29 Ağustos 2008 tarihli sayısında yayınlanan duyuruda “Gazetemiz Cumhuriyet Hafta teknik nedenlerden yayınına bir süre ara veriyor. Abonelerimiz dilerlerse abone bedellerini geri alabilecekler ya da internet üzerinden Cumhuriyet gazetesinin Türkiye baskılarını okuyabileceklerdir” deniliyordu. Ancak sözkonusu duyuruyu okuyan herkes, bu “bir süre”nin bir hayli uzun olacağını anlamıştı. Nitekim öyle oldu...

Önce Cumhuriyet, şimdi Evrensel...
Türkiye'de ve dünyada egemen düzene muhalif iki gazete Avrupa'da artık yok..

Türkçe iletişimcilik açısından kayıplar sürüyor...

Örneğin “**Özgür Radyo**” da yok artık.

15 yıldır Ulm ve çevresine seslenen “Özgür Radyo”nun yayınına 19 Eylül'de son verildi. Geçen yıl Berlin'de susturulan “**Multikulti Radyosu**” ve yıl başından itibaren Frankfurt'ta susturulacak “**HR Türkçe yayınları**” ve Paris'te susturulacak “**Radio France International Türkçe yayınları**”ndan farklı olarak, Ulm'de bu karar dışarıdan değil, içeriden alındı. “Özgür Radyo Redaksiyonu”, bu durumun bir yandan birçok kişi ve kuruluşun söz verdikleri halde destek vermemesinden, diğer yandan da yayın süresinin kısa olması nedeniyle (haftada 1-2 saat) yeterince dinlenmemelerinden kaynaklandığını açıkladı.

Yerel ve yayın süresi çok kısa da olsa, 17 Haziran 1995'ten bugüne kadar, bir avuç gönüllünün çabalarıyla yaşayan “Özgür Radyo”nun yayınının, yerine başka bir yayın projesi konulamadan durdurulması, Türkçe'nin iletişim dili olarak geleceği açısından bir kayıp...

Bu arada Avrupa'daki Türkçe medya açısından “Yeni Hayat”tan başka içaçıcı gelişmeler de var...

Örneğin kısa bir süre önce Stuttgart'ta yeni bir gazete yayın hayatına girdi... Türkçe aylık gazete **Türkpress**, Güney Almanya'da, yani Bavyera ve Baden Württemberg eyaletlerinde dağıtılan gazete hayli iddialı. Şöyle tanıtıyor kendisini Türkpress:

“Haber politikasının rotası göçmen sorunlarına ayarlı. Her türlü ayrımcı, ırkçı ve yabancı düşmanı tavrın ve söylemin karşısında. Avrupalı Türk'ün yanında. Türkpress yabancılar politikasının yanı sıra göçmen kadınların sorunlarına ve beklentilerine yönelik ,Hatunca’ bölümüyle de Almanya’daki yerel gazetecilikte bir ilke imza attı. Kadına dair herşeyin büyüteç altına alındığı ,Hatunca’ bölümünün yanı sıra Türkpress cemiyet, kültür-sanat, spor ve iş dünyasından haberleriyle hem gazete hem de web sitesinden Almanyalı Türk'ün beklenti ve sorunlarını yakından tanıyan uzman yazar kadrosuyla okura sesleniyor.”

Tüm dünyayı sarsan ve hem her yerde medyayı, özellikle de günlük gazeteleri büyük ölçüde etkileyen krize rağmen Batı Avrupa'nın birçok merkezinde yıllardır yayınlanan (çoğu aylık) Türkçe “yerel” ya da “bölgesel” gazetelerin hala ayakta kalmaları, içeriklerini ve etkinliklerini zengileştirerek gelişmeleri de umut veriyor.

Örneğin Kopenhag'da yayınlanan **Haber**, Brüksel'de yayınlanan **Binfikir**, Neu Ulm'de yayınlanan **Merhaba**, Münih'te yayınlanan **Sultans Magazin**, Londra'da yayınlanan **Haber**, Stuttgart'ta yayınlanan **Gazette**, Frankfurt'ta yayınlanan **Toplum** gibi gazete ve dergiler yıllardır ayakta. Üstelik hepsi internet ortamında da oldukça etkin.

Yeni Posta (Ulm), **Piyasa** (Münih), **Havanna** (Frankfurt), **Merhaba** (Berlin), **Güncel** (Frankfurt) gibi kimi magazini, kimi bölgesel haberi, kimi iş dünyasına ağırlık veren gazeteler ve dergiler de...

Daha başka birçok gazete ve dergi var.

www.ha-ber.com ve www.acikgazete.com gibi sadece internette yayınlanan Avrupa merkezli Türkçe habercilik projelerinin de sayısı ve etkisi artıyor...

Hem onların, hem de yeni çıkan ve çıkacakların uzun ömürlü, başarılı olması umuduyla...

Ve bu dinamizmin, ilkeli ve profesyonel standartları yüksek gazeteciliği, düzgün Türkçe kullanımını zenginleştirilmesi umuduyla... (20 Eylül 2009 / Frankfurt)

Gürsel Köksal, Avrupa Türk Gazeteciler Birliği Başkanı

www.atgb.info / koksal@atgb.info